P9_TA(2021)0395

Sloboda medija i daljnje pogoršanje stanja vladavine prava u Poljskoj

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. o slobodi medija i daljnjem pogoršanju stanja vladavine prava u Poljskoj (2021/2880(RSP))

(2022/C 117/16)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),

— uzimajući u obzir članak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),

— uzimajući u obzir članak 49. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

— uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,

— uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije („Sud”) i Europskog suda za ljudska prava,

— uzimajući u obzir Obrazloženi prijedlog odluke Vijeća od 20. prosinca 2017. o utvrđivanju da postoji očita opasnost da Republika Poljska teško prekrši vladavinu prava, koji je izdan u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a (COM(2017)0835),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga („Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama”) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu ([1]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije ([2]) („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava”),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. prosinca 2019. o javnoj diskriminaciji i govoru mržnje protiv pripadnika zajednice LGBTI, uključujući „zone bez LGBTI-ja” ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2021. o proglašenju EU-a prostorom slobode za osobe LGBTIQ ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2020. o saslušanjima u tijeku u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske ([6]),

([1]) SL L 303, 28.11.2018., str. 69.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.
([3]) SL L 57, 18.2.2021., str. 17.
([4]) SL C 255, 29.6.2021., str. 7.
([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0089.
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0014.

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. listopada 2020. o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o Prijedlogu odluke Vijeća o utvrđivanju da postoji očita opasnost da Republika Poljska teško prekrši vladavinu prava ([8]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o Izvješću Komisije o vladavini prava za 2020. ([9]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o izradi smjernica za primjenu općeg režima uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije ([10]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2020. – Stanje vladavine prava u Europskoj uniji” (COM(2020)0580),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. srpnja 2021. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2021. – Stanje vladavine prava u Europskoj uniji” (COM(2021)0700),

— uzimajući u obzir pismo od 8. ožujka 2021. povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava poljskom premijeru u pogledu dvaju prijedloga zakona o medijskom sektoru u Poljskoj ([11]),

— uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da se prema članku 2. UEU-a Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina;

B. budući da, u skladu s člankom 47. Povelje, temeljno pravo na učinkovit pravni lijek zahtijeva pristup „neovisnom” sudu; budući da politički utjecaj ili kontrola pravosuđa i slične prepreke neovisnosti sudaca često rezultiraju nemogućnošću pravosuđa da ispuni svoju ulogu neovisne provjere proizvoljnog korištenja ovlasti od strane izvršne i zakonodavne vlasti;

C. budući da je sloboda medija jedan od temelja i jamstava funkcionirajuće demokracije i vladavine prava; budući da su sloboda, pluralizam i neovisnost medija te sigurnost novinara ključne sastavnice prava na slobodu izražavanja i informacije te su presudni za demokratsko funkcioniranje EU-a i njegovih država članica; budući da bi javna tijela trebala usvojiti pravni i regulatorni okvir kojim se potiče razvoj slobodnih, neovisnih i pluralističkih medija;

D. budući da Poljska, kao ni neke druge države članice, još uvijek nije provela sve zahtjeve iz Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama (Direktiva (EU) 2018/1808), a posebno one koji se odnose na neovisnost nacionalnog regulatora medijskog tržišta;

E. budući da je Europski audiovizualni opservatorij Vijeća Europe 2019. zaključio da pitanje neovisnosti poljskih regulatornih tijela za medije daje razloga za zabrinutost u pogledu provedbe postupaka imenovanja u Nacionalno vijeće za radio i televiziju (KRRiT) i njegove odgovornosti; budući da je taj opservatorij također zaključio da Nacionalno vijeće za medije „nema odgovarajuće zaštitne mjere za funkcionalnu neovisnost od političkih stranaka i vlade” ([12]);

([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0251.
([8]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0225.
([9]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0313.
([10]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0348.
([11]) Ref. dok.: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) Cappello M. (ur.), The independence of media regulatory authorities in Europe (Neovisnost regulatornih tijela za medije u Europi), IRIS Special, Europski audiovizualni opservatorij, Strasbourg, 2019.

F. budući da je u veljači 2021. predložen projekt uvođenja poreza na oglašavanje koji je zatim povučen zbog snažne kritike njegova negativnog učinka na slobodu i pluralizam medija; budući da je 10. veljače 2021. oko 45 privatnih medijskih kuća u Poljskoj prekinulo rad na 24 sata, tijekom kojih su u znak prosvjeda protiv predloženog poreza na oglašavanje u medijima na crnim naslovnim stranicama prikazivani samo slogani, te da je oko 40 radiotelevizijskih kuća uputilo otvoreno pismo poljskim vlastima u kojem se navodi da bi novi porez oslabio medijske kuće koje posluju u Poljskoj, a neke prisilio i na prestanak rada, čime bi se njihovim gledateljima i slušateljima smanjila mogućnost izbora;

G. budući da je 11. kolovoza 2021. poljski Sejm glasovao za nacrt zakona kojim se predlaže da samo poduzeća koja su u većinskom vlasništvu subjekata iz Europskoga gospodarskog prostora mogu dobiti dozvolu za emitiranje; budući da je poljski Senat 9. rujna 2021. odbacio taj nacrt zakona, no da to ne znači kraj zakonodavnog postupka s obzirom na to da Sejm može poništiti odluku Senata;

H. budući da bi se ovaj nacrt zakona izravno odnosio na televizijsku mrežu TVN24, koja je u vlasništvu grupacije Discovery sa sjedištem u SAD-u; budući da u Poljskoj još uvijek nije donesena odluka o produljenju dozvole za emitiranje TVN24, iako je ta medijska kuća produljenje zatražila u veljači 2020.; budući da bi poljsko Nacionalno vijeće za radio i televiziju (KRRiT) svoju odluku o novoj dozvoli za emitiranje trebalo donijeti prije isteka važeće dozvole, odnosno do 26. rujna 2021.;

I. budući da je grupacija Discovery, s obzir na nedjelovanje KRRiT-a, dozvolu za emitiranje svojeg televizijskog kanala TVN24 zatražila i dobila od nizozemskog nadležnog tijela;

J. budući da je u Svjetskom indeksu slobode medija Reportera bez granica Poljska 2021. zauzela 64. mjesto, što je njezin najlošiji rezultat ikada i pad s 18. mjesta 2015.;

K. budući da je Europski sud za ljudska prava 7. svibnja 2021. presudio da činjenica da su vlasti imenovale jednog od sudaca koji je bio član sudskog vijeća Ustavnog suda u predmetu društva koje je podnijelo tužbu znači da sudsko vijeće koje je vodilo predmet nije bilo „zakonom ustanovljen sud" te da je time prekršeno „pravo na pošteno suđenje" podnositelja tužbe ([13]);

L. budući da je Sud Europske unije 2. ožujka 2021. presudio da uzastopne izmjene Zakona o Državnom sudbenom vijeću, kojima je ukinut djelotvoran sudski nadzor odluka tog vijeća o podnošenju prijedloga za imenovanje kandidata za suce Vrhovnog predsjedniku države, mogu povrijediti pravo EU-a ([14]);

M. budući da je 29. ožujka 2021. poljski premijer pred široko osporavanim i nelegitimnim „Ustavnim sudom" podnio zahtjev da se razmotri jesu li odredbe UEU-a koje se odnose na nadređenost prava EU-a i djelotvornu sudsku zaštitu u skladu s poljskim Ustavom ([15]);

N. budući da je rješenjem od 14. srpnja 2021. Sud Europske unije odobrio privremene mjere koje je Komisija zatražila u skladu s člankom 279. UFEU-a, a koje se odnose na funkcioniranje Stegovnog vijeća poljskog Vrhovnog suda i suspenziju daljnjih odredbi poljskog prava koje utječu na neovisnost pravosuđa ([16]);

O. budući da je nelegitimni poljski „Ustavni sud" 14. srpnja 2021. presudio da privremena rješenja Suda Europske unije o strukturi sudova u Poljskoj nisu u skladu s poljskim Ustavom ([17]);

P. budući da je Sud Europske unije u svojoj presudi u predmetu C-791/19 ([18]) 15. srpnja 2021. presudio da stegovni postupci protiv sudaca u Poljskoj nisu u skladu s pravom EU-a;

([13]) Presuda od 7. svibnja 2021., *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. protiv Poljske*.
([14]) Presuda Suda od 2. ožujka 2021., *A.B. i drugi*, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) tužba u predmetu koji je u tijeku K 3/21; presuda nelegitimnog „Ustavnog suda" očekuje se 22. rujna 2021.
([16]) Rješenje Suda Europske unije od 14. srpnja 2021., *Komisija protiv Poljske*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.
([17]) Presuda Ustavnog suda od 14. srpnja 2021., predmet P 7/20.
([18]) Presuda Suda (Veliko vijeće) od 15. srpnja 2021., *Europska komisija protiv Republike Poljske*, C-791/19, EU:C:2021:596.

Q. budući da je 20. srpnja 2021. Komisija Poljskoj poslala pismo o svim mjerama koje su poduzete ili se trebaju poduzeti kako bi se u potpunosti uskladila s rješenjem Suda i o svim mjerama potrebnima za potpuno izvršenje presude; budući da su poljske vlasti Komisiji odgovorile 16. kolovoza 2021.;

R. budući da je Europski sud za ljudska prava 22. srpnja 2021. presudio da Stegovno vijeće Vrhovnog suda nije „neovisni i nepristrani zakonom ustanovljen sud" i da ne ispunjava standarde u pogledu „prava na zakonom ustanovljen sud" zajamčen člankom 6. stavkom 1. Europske konvencije o ljudskim pravima ([19]);

S. budući da je Komisija 7. rujna 2021. odlučila Poljskoj uputiti službenu opomenu u skladu s člankom 260. stavkom 2. UFEU-a jer nije poduzela potrebne mjere kako bi u potpunosti postupila u skladu s presudom Suda Europske unije od 15. srpnja 2021. kojom se utvrđuje da poljski zakon o stegovnim postupcima protiv sudaca nije u skladu s pravom EU-a;

T. budući da je Komisija 7. rujna 2021. zatražila od Suda Europske unije da Poljskoj izrekne financijske kazne kako bi se osiguralo poštovanje rješenja od 14. srpnja 2021. o privremenim mjerama koje se odnose na funkcioniranje Stegovnog vijeća poljskog Vrhovnog suda i suspenziju daljnjih odredbi poljskog prava koje utječu na neovisnost pravosuđa;

U. budući da je u lipnju 2021. zamjenik poljskog ministra pravosuđa objavio da vladajuća koalicija trenutačno radi na prijedlogu zakona čiji je cilj zabrana „LGBT propagande";

V. budući da je Komisija 14. srpnja 2021. odlučila protiv Mađarske i Poljske pokrenuti postupke zbog povrede prava u vezi s jednakošću i zaštitom temeljnih prava, posebno kao odgovor na proglašavanje „zona bez LGBTI ideologije"; budući da su u dopisu ([20]) iz rujna 2021. službe Komisije navele da nije zajamčeno načelo nediskriminacije u provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova te su stoga odlučile staviti na čekanje izmjene programa REACT-EU u pogledu regionalnih operativnih programa pet lokalnih poljskih vlasti;

W. budući da se prema istraživanju javnog mijenja *Flash Eurobarometra* iz kolovoza 2021. velika većina ispitanika složila da bi EU državama članicama trebao pružiti sredstva samo pod uvjetom da njihove vlade provode vladavinu prava i demokratska načela; budući da i u Poljskoj visok postotak ispitanika (72 %) dijeli to mišljenje ([21]);

Sloboda medija

1. podsjeća da je Europski parlament u svojim prethodnim rezolucijama izrazio zabrinutost zbog prethodno usvojenih i novopredloženih izmjena poljskog Zakona o medijima te preoblikovanja javne radiotelevizije u provladinu radioteleviziju; podsjeća da se člankom 54. poljskog Ustava jamči sloboda izražavanja i zabranjuje cenzura;

2. najoštrije kritizira takozvani „Lex TVN", nacrt zakona koji je Sejm usvojio; smatra da to predstavlja pokušaj ušutkavanja iznošenja kritičkih sadržaja i izravan napad na medijski pluralizam te da se njime krše i temeljna prava iz Povelje i Ugovora, zakonodavstvo EU-a o unutarnjem tržištu te međunarodno pravo o ljudskim pravima i trgovačko pravo, primjerice Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama; snažno potiče Sejm da uzme u obzir činjenicu da je Senat nakon rasprave odbio taj nacrt zakona;

3. duboko je zabrinut zbog dodatnog pogoršanja slobode medija u Poljskoj i različitih reformi koje je vladajuća koalicija provela kako bi se smanjila raznolikost i kritički stavovi u medijima; duboko je zabrinut što je preuzimanje grupacije Polska Press od strane državne naftne kompanije PKN Orlen potvrđeno i prije konačnog ishoda žalbe poljskog ombudsmana protiv Agencije za tržišno natjecanje; duboka je zabrinut zbog uredničkih izmjena koje je PKN Orlen proveo unutar

([19]) Presuda Europskog suda za ljudska prava od 22. srpnja 2021., *Reczkowicz protiv Poljske*, (tužba br. 43447/19).
([20]) Ares(2021)5444303 – 03/09/2021.
([21]) Flash Eurobarometar – Stanje Europske unije, IPSOS, kolovoz 2021.

grupacije Polska Press, unatoč žalbenom postupku koji je u tijeku i kojim se privremeno ograničava pravo PKN Orlena da ostvari svoja vlasnička prava; oštro osuđuje izjave dužnosnika PKN Orlena koji su sudsku odluku opisali kao nevažnu ([22]);

4. duboko je zabrinut zbog pogoršanja stanja u poljskim javnim medijima i njihova propusta da ispune svoje javne zadaće, u smislu pluralizma, nepristranosti, ravnoteže i neovisnosti, što je njihova zakonski utvrđena obveza u skladu s člankom 21. stavkom 1. Zakona o radioteleviziji iz 1992. godine;

5. oštro osuđuje kontinuirane kampanje ocrnjivanja u javnim medijima usmjerene protiv sudaca, novinara i političara kritički nastrojenih prema trenutačnoj vladi, koje uključuju strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja koje podnose vladine agencije, dužnosnici vlade, kompanije u državnom vlasništvu ili pojedinci blisko povezani s vladajućom koalicijom; poziva poljske vlasti da, u suradnji s udruženjima novinara, prate napade na novinare i izvještavaju o njima, kao i o tužbama čiji je cilj ušutkavanje ili zastrašivanje neovisnih medija, te da zajamče pristup odgovarajućim pravnim lijekovima;

6. smatra da su u EU-u prijeko potrebna obvezujuća pravila EU-a kojima se neovisnim medijima i novinarima pruža snažna i dosljedna zaštita od zlonamjernih tužbi kojima je namjera ušutkati ili zastrašiti ih, kako bi se okončala takva praksa zastrašivanja, te ističe da Europski parlament trenutačno radi na izvješću o vlastitoj inicijativi na temu strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja;

7. pozdravlja nedavnu inicijativu Komisije da se izda preporuka o jamčenju sigurnosti novinara u Europskoj uniji; poziva Komisiju da bez odgađanja ispuni najave o Aktu o slobodi medija ([23]);

8. poziva Komisiju da zajamči pravilnu provedbu Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, posebno u pogledu neovisnosti regulatornih tijela za medije, transparentnosti vlasništva nad medijima i medijske pismenosti; Poziva Komisiju da učinkovito koristi postupke zbog povrede prava u situacijama u kojima države članice te odredbe provode nepravilno ili nepotpuno;

9. ponovno poziva poljske vlasti da u potpunosti provedu Preporuku Vijeća Europe od 13. travnja 2016. o zaštiti novinarstva i sigurnosti novinara i ostalih medijskih aktera ([24]);

10. izražava svoju punu potporu mirnim prosvjedima protiv reformi koje predvodi poljska vlada, a kojima se dodatno podriva sloboda medija u Poljskoj;

Nadređenost prava EU-a i neovisnost pravosuđa i drugih institucija

11. pozdravlja nedavne inicijative Komisije u pogledu neovisnosti pravosuđa; smatra, međutim, da se bržim djelovanjem, na što je opetovano pozivao Europski parlament, moglo doprinijeti sprečavanju kontinuirane erozije neovisnosti pravosuđa u Poljskoj; ponovno upućuje poziv Komisiji da pokrene postupak zbog povrede prava u vezi sa zakonodavstvom o nelegitimnom „Ustavnom sudu" i njegovom nezakonitom sastavu, Izvanrednim vijećem Vrhovnog suda i Državnim sudbenim vijećem;

12. duboko je zabrinut zbog činjenice da su poljske vlasti nedavno namjerno i sustavno kršile presude i rješenja Suda Europske unije u vezi s vladavinom prava; poziva poljske vlasti da poštuju različite presude Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava u vezi sa sastavom i organizacijom nelegitimnog „Ustavnog suda" i Stegovnog vijeća Vrhovnog suda kako bi se poštovali standardi neovisnosti pravosuđa na koje se Poljska obvezala;

([22]) *Poljska: Purge of editors begins despite court ruling suspending purchase of Polska Press* (Otpočela čistka urednika unatoč sudskoj odluci kojom se ukida kupnja *Polska Pressa*), International Press Institute, 30. travnja 2021.

([23]) *Za „Europski akt o slobodi medija"*, govor održan pred Odborom Europskog parlamenta za kulturu i obrazovanje, 19. travnja 2021.

([24]) Preporuka CM/Rec(2016)4 Odbora ministara državama članicama o zaštiti novinarstva i sigurnosti novinara i ostalih medijskih aktera.

13. ponovno izražava osudu prakse progona i uznemiravanja sudaca koji se kritički izražavaju o poljskoj vladi; poziva Stegovno vijeće, u njegovu trenutačnom sastavu, da obustavi sve svoje aktivnosti i predmete, uključujući pravne postupke, te da vrati na posao sve suce koje je to vijeće razriješilo s položaja, uključujući suce koji su i dalje spriječeni vršiti sudačke dužnosti unatoč pozitivnom ishodu njihovih žalbi pred sudom na odluke o suspenziji koje je donijelo to vijeće, s obzirom na to da predsjednici sudova na kojima su oni zaposleni kontinuirano ne provode pravomoćne presude donesene povodom tih žalbi;

14. poziva da se uredi glavnog državnog odvjetnika i ministra pravosuđa razdvoje, u skladu s preporukama Venecijanske komisije ([25]); skreće pozornost na mišljenje nezavisnog odvjetnika Suda Europske unije u predmetu koji je u tijeku i traži od Komisije da bude proaktivnija u pokretanju postupka zbog povrede prava u pogledu neovisnosti državnog odvjetništva;

15. ponovno ističe temeljnu prirodu nadređenosti prava EU-a, kao temeljnog načela prava EU-a u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda Europske unije; podsjeća na to da su se sve države članice složile da će Ugovoru iz Lisabona priložiti i izjavu o nadređenosti; podsjeća da su učinci tog načela obvezujući za sva tijela država članica, pri čemu odredbe nacionalnog prava, uključujući ustavne odredbe, to ne mogu spriječiti; osuđuje svaki pokušaj da se naruši to načelo;

16. poziva poljskog premijera da ne dovodi u pitanje nadređenost prava EU-a u odnosu na nacionalno zakonodavstvo te da povuče postupak o ustavnosti određenih dijelova Ugovora EU-a koji je u tijeku pred nelegitimnim „Ustavnim sudom";

17. poziva glavnog državnog odvjetnika da pred nelegitimnim „Ustavnim sudom" prekine postupak u pogledu utvrđivanja ustavnosti članka 6. Europske konvencije o ljudskim pravima;

18. poziva Komisiju da nastavi pratiti sve već utvrđene probleme i traži da se pri svakom upućivanju predmeta u području pravosuđa Sudu Europske unije donose privremene mjere te da se zatraže novčane kazne u slučajevima nepoštovanja presuda Suda Europske unije;

Daljnja ocjena stanja vladavine prava u Poljskoj

19. izražava žaljenje zbog nedostatka napretka i pogoršanja stanja vladavine prava u Poljskoj od svoje rezolucije od 17. rujna 2020. te zbog toga što poljska vlada nije uzela u obzir preporuke iznesene u toj rezoluciji; ponovno iznosi te preporuke;

20. prima na znanje najavu da će Poljska i druge države članice koje graniče s Bjelarusom proglasiti izvanredno stanje; sa zabrinutošću primjećuje humanitarnu situaciju na granici i osuđuje pokušaj bjeloruskih vlasti da instrumentaliziraju migrante, uključujući podnositelje zahtjeva za azil, kao politički instrument i hibridnu prijetnju Poljskoj i drugim državama članicama zbog njihove potpore demokratskoj oporbi u Bjelarusu; poziva na ujedinjen odgovor EU-a kako bi se pronašla rješenja za nastalo stanje; poziva poljske vlasti i vlasti ostalih time zahvaćenih država članica da zajamče potpuno poštovanje prava EU-a o azilu i vraćanju te međunarodnog prava o ljudskim pravima i tijekom ove krizne situacije, što se odnosi i na pristup azilu i pristup medija i organizacija civilnog društva pograničnom području, te da uzmu u obzir smjernice Agencije UN-a za izbjeglice (UNHCR) i tijela Vijeća Europe; poziva Komisiju da kao čuvarica Ugovora osigura da se poštuje mjerodavno pravo EU-a; poziva ostale države članice da pokažu solidarnost i pruže pomoć dotičnim državama članicama, što uključujući i premještanje podnositelja zahtjeva za azil;

21. ponovno ističe duboku zabrinutost koju je izrazio u svojim rezolucijama u pogledu pokušaja da se kriminalizira spolni odgoj u Poljskoj i naglašava da je sveobuhvatan spolni odgoj primjeren dobi i temeljen na dokazima ključan kako bi mladi mogli stvoriti zdrave, ravnopravne, brižne i sigurne odnose bez diskriminacije, prisile i nasilja;

([25]) Mišljenje br. 892/2017 od 11. prosinca 2017.

22. izrazito je zabrinut zbog predloženih nacrta izmjena Zakona o obrazovanju i određenih drugih akata, kao i zbog usvojenih izmjena Uredbe o pedagoškom nadzoru od 1. rujna 2021. ([26]) kojima bi se ograničila autonomija obrazovanja prebacivanjem ovlasti s lokalnih na središnju vlast, provođenjem kontrole nad ravnateljima škola i strožim nadzorom nevladinih organizacija koje doprinose školskom obrazovanju;

23. ponovno izražava svoju duboku zabrinutost zbog napada na prava žena u Poljskoj, posebno zbog nazadovanja u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava nakon presude nelegitimnog „Ustavnog suda" koja je objavljena u Službenom listu (Dziennik Ustaw) 27. siječnja 2021.;

24. pozdravlja činjenicu da je u srpnju 2021. imenovan novi poljski povjerenik za ljudska prava, nakon što je mandat njegova prethodnika istekao u rujnu 2020.;

25. zabrinut je zbog činjenice da je Vijeće od prosinca 2018. održalo samo jedno saslušanje u skladu s člankom 7. stavkom 1. o vladavini prava u Poljskoj; poziva Vijeće da Poljskoj uputi konkretne preporuke, kako se navodi u članku 7. stavku 1. UEU-a, te da odredi rokove za provedbu tih preporuka; poziva trenutačno predsjedništvo Vijeća, kao i ona koja će slijediti, da saslušanja o Poljskoj zadrže na dnevnom redu Vijeća; izražava zabrinutost zbog stava više uzastopnih predsjedništava Vijeća da više ne izvješćuju odgovarajući odbor Europskog parlamenta o postupcima iz članka 7. stavka 1. i poziva Vijeće da to učini što je prije moguće;

26. ponovno poziva Vijeće i Komisiju da se proširi područje primjene saslušanja iz članka 7. stavka 1. UEU-a kako bi se obuhvatila i pitanja povezana s temeljnim pravima i demokracijom te uključila nova kretanja i procjenjivala opasnost od kršenja neovisnosti pravosuđa, slobode izražavanja, uključujući slobodu medija, slobodu umjetničkog i znanstvenog djelovanja, slobodu udruživanja i pravo na jednako postupanje, kao što je to zatražio Europski parlament;

27. pozdravlja korake koje je Komisija poduzela u vezi s proglašavanjem određenih „zona bez LGBTI ideologije" od strane nekih lokalnih i regionalnih vlasti u Poljskoj i njihove nekompatibilnosti s vrijednostima EU-a te ističe važnost nediskriminacije pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova; poziva Komisiju da se u postupcima zbog povrede prava koristi svim pravnim osnovama; poziva državne, lokalne i regionalne vlasti država članica da obustave svaku vrstu suradnje s poljskim vlastima koje proglašavaju „zone bez LGBTI ideologije"; poziva Komisiju da nastavi odbijati zahtjeve za financiranje sredstvima EU-a koje podnose vlasti koje su usvojile takve rezolucije te da razmotri na koji način zaštiti krajnje korisnike i kontinuitet njihova rada, među ostalim razmatranjem alternativa regionalnim upravljačkim tijelima kao što je izravno dodjeljivanje sredstava organizacijama civilnog društva koje u svom radu ovise o sredstvima EU-a;

28. oštro osuđuje činjenicu da se strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja koriste i protiv aktivista koji djeluju protiv rezolucija o tzv. LGBTI ideologiji i „regionalnih povelja o obiteljskim pravima" te informiraju javnost o njima;

29. ponavlja svoje stajalište o Uredbi o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2021. i koja se u cijelosti izravno primjenjuje u Europskoj uniji i svim njezinim državama članicama za sva sredstva iz proračuna EU-a, uključujući sredstva koja su otada dodijeljena preko Instrumenta EU-a za oporavak;

30. podsjeća da Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava pruža jasnu definiciju vladavine prava koja se mora tumačiti u odnosu na druge vrijednosti Unije, uključujući temeljna prava i nediskriminaciju; izražava razočaranje zbog odgovora Komisije Europskom parlamentu u pismu od 23. kolovoza 2021.; poziva Komisiju da odmah pokrene postupak iz članka 6. stavka 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava za Poljsku;

31. izražava ozbiljnu zabrinutost u pogledu usklađenosti nacrta poljskog plana za oporavak i otpornost s Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ([27]) te

([26]) Dz.U. 2021 poz. 1618.
([27]) SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

s Poveljom; poziva Komisiju i Vijeće da pažljivo analiziraju sve mjere navedene u nacrtu poljskog plana za oporavak i otpornost te da taj plan odobre samo ako se utvrdi da su poljske vlasti provele sve presude Suda Europske unije, posebno u pogledu neovisnosti pravosuđa, te da se njime neće dovesti do toga da proračun EU-a aktivno doprinosi kršenju temeljnih prava u Poljskoj;

o

o o

32. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladama i parlamentima država članica, Vijeću, Komisiji, Europskom odboru regija i Vijeću Europe.